

Dr Ted Hildebrandt, ST Historia, literatura i teologia ST, Wykład 13

© 2020 , Dr Ted Hildebrandt

To jest dr Ted Hildebrandt na jego kursie historii, literatury i teologii Starego Testamentu, wykład nr 13 na temat Księgi Kapłańskiej: świętość , prawa czystości i problemy.

Ac. Podgląd quizu [0:00–2:33]

Klasa, zaczniemy tutaj. Mamy dzisiaj dużo do zrobienia. Spróbujemy omówić Księgę Kapłańską, która jest najbardziej fascynującą księgą Starego Testamentu. Spróbujemy sprawić, żeby to dzisiaj zatańczyło dla nas.

Co mamy na czwartkowy quiz? Czwartek to przerwa na quady. Więc masz wolny czwartek. Wesołych Świąt! W najbliższy czwartek będziesz pracować nad Księgą Jozuego. Joshua ma około dwudziestu czterech rozdziałów. Nie jest taki duży ani zły. Jest tam artykuł na temat koncepcji wojny, więc może cię zainteresować. Dotyczy wojny i kochania bliźniego jak siebie samego, więc łączy te dwie idee. Następnie jest kilka wersetów pamięciowych. Psalm 100 rozpoczyna się słowami: „Wydawajcie radosne dźwięki Panu”. To kolejny słynny Psalm, nie tak znany jak Psalm 23, ale jest tam kilka wersetów i jest Jozuego 1:8, który jest naprawdę klasycznym wersem w Księdze Jozuego. Więc będziesz pracować nad Joshuą. Zacznę próbować was dogonić. Pewnie nigdy nie dogonię Was przez cały semestr, ale mam zamiar zacząć działać szybciej. Dzisiaj przygotujemy znaczną część Księgi Kapłańskiej, prawdopodobnie nie całą. Więc będziesz pracować nad Joshuą.

Wskoczmy z powrotem do Księgi Wyjścia i przejdziemy do Księgi Kapłańskiej. Zanim to zrobimy, zaczniemy od słowa modlitwy, a potem przejdziemy do rzeczy.

Ojcze, dziękujemy Ci za ten dzień. Dziękujemy Ci za Twoją dobroć wobec nas i przekazane nam Twoje Słowo. Modlimy się za naszych braci i siostry w Egipcie, którzy dzisiaj zmagają się z trudnościami i są prześladowani. Palą się

kościoty. Zabijani chrześcijanie. Pamiętamy o naszych braciach i siostrach i modlimy się, abyś ich chronił i dał im poczucie sensu i celu pośród całego chaosu, który tam teraz panuje. Pomóż nam w tej klasie, gdy będziemy przeglądać Księgę Kapłańską. Modlę się, abyś pomógł mi wyjaśnić to w sposób dobry, dokładny i odzwierciedlający Twoją świętość i dobroć. Jesteś świętym Bogiem. To wielki zaszczyt nazywać Cię Ojcem i wiedzieć, że dałeś za nas swojego Syna Jezusa Chrystusa. I to w Jego drogocennym imieniu się modlimy. Amen.

B. Prawo Exodusu dotyczące aborcji? — Nie [2:34-10:54]

Dokończmy Księgę Wyjścia. Chciałbym w pewnym sensie wprowadzić to jedno prawo w Księdze Wyjścia. Nazywa się to orzecznictwem. Co to jest orzecznictwo? Czy zdajesz sobie sprawę, że istnieją takie prawa jak: Nie zabijaj. Nie kradnij. Nie będziesz składał fałszywego świadectwa? Są to ogólne zasady apodyktyczne. Istnieje zupełnie inny rodzaj prawa, zwany „prawem orzeczniczym”. Orzecznictwo wygląda następująco: jeśli Johnny pije, a Johnny prowadzi, Johnny zostanie osadzony w więzieniu. Jest to rodzaj prawa typu „jeśli-to”, który określa konkretne przypadki. Dlatego nazywają to „orzecznictwem”. Jeśli dana osoba to robi, stanie się to. Jest to zasada „jeśli-to” z konkretnymi przypadkami określającymi, co powinno się wydarzyć.

Zatem w 21. rozdziale Księgi Wyjścia mamy konkretne orzecznictwo. Pozwólcie, że przeczytam tylko fragment z Księgi Wyjścia 21,22. Mówi: „Jeśli mężczyźni, którzy walczą ...” Zatem mamy dwóch walczących facetów. „Jeśli walczący mężczyźni uderzą kobietę w ciążę...” Mamy więc dwóch walczących facetów i co się dzieje. Kobieta próbuje to zerwać czy coś, wdaje się w bójkę. Dwóch facetów się kłóci, a potem kobieta w ciążę zostaje uderzona. „I rodzi przedwcześnie, ale nie ma poważnych obrażeń, sprawca musi zostać ukarany grzywną”. Facet, który uderza kobietę w ciążę, musi zostać ukarany grzywną „niezależnie od żądań męża kobiety i tego, na co pozwoli sąd”. Jeśli zaś doznasz poważnej szkody, masz odebrać życie za życie, oko za oko, ząb za ząb, rękę za rękę, nogę za nogę, oparzenie za oparzenie, ranę za ranę i siniec za siniec”. Jak

byśmy to nazwali? Leks _ *talionis* . Czy pamiętasz oko za oko, ząb za ząb? Właściwie jest to tutaj wymienione. „Oko za oko, ząb za ząb, ręka za rękę, oparzenie za oparzenie ” i nazywa się to *lex talionis* , prawo odwetu. Prawo odwetu jest określone w tym orzecznictwie.

A teraz, co się tu właściwie dzieje? Masz dwóch facetów walczących, ta kobieta wkracza i próbuje przerwać walkę. Facet ją uderza. Mówi się, że wynikają z tego dwie sytuacje. Jednym z nich jest brak kontuzji. Żadnej kontuzji dla kogo? Facet, który ją uderzył, zostaje ukarany grzywną. Kobieta nie odniosła żadnych obrażeń, ale najwyraźniej poroniła lub urodziła dziecko, a dziecko – jak się tu przyjmuje – umiera. Zatem facet, który ją uderzył, musi zapłacić grzywnę za stratę dziecka. Zatem dzieje się tak, że mamy do czynienia z sytuacją, w której w zasadzie mamy do czynienia z przedwczesnym porodem, podczas którego dziecko doznaje obrażeń, najprawdopodobniej śmiercią, ponieważ wtedy przedwczesny poród nie zapewniał takich premii, jak dzisiaj w szpitalach , które ratują życie matki i dziecka. Wtedy dziecko często umierało. Ale zauważ, jaka jest kara. Karą jest konieczność uiszczenia opłaty. W związku z tym pojawia się pytanie dotyczące płodu. Czy płód jest osobą zanim się urodzi? A teraz płód, doszło do poronienia w wyniku uderzenia kobiety. Zauważ, że pobierana jest tutaj opłata, którą organizuje mąż. Więc najwyraźniej jest to do negocjacji. Opłata ta podlega negocjacji i może zależeć od tego, w jakim miesiącu była, czy był wcześniej, czy później i tym podobne.

Ale jeśli kobieta zostanie uderzona i powiedzieliśmy, że wyrządzono jej krzywdę, cóż, wróćmy. Jeśli kobieta zostanie uderzona, to będzie oko za oko, ząb za ząb. Oko za oko, ząb za ząb dla kobiety, jeśli jest uszkodzona. Dlaczego więc za umierający płód miałoby być mniej? Dlaczego kara miałaby być mniejsza? Swoją drogą, czy w tej kulturze, jeśli niewolnik zostanie ranny, płacono za niego jakąś opłatę, a nie „oko za oko, ząb za ząb”? Czy zatem istnieje określona hierarchia nakładania grzywien? Czy ten fragment mówi nam coś na temat kwestii aborcji? Ludzie wykorzystali ten fragment do aborcji. Czy aborcja naprawdę jest

tutaj tematem przewodnim? Czy ten fragment porusza kwestię aborcji? Nie, nie jest. Dwóch facetów się kłóci, kobieta staje w środku i bam! Uderzyli ją i poroniła.

Teraz popracuję nad innym aspektem tego zagadnienia. Czy zamiar ma znaczenie w kontekście kary? Jadę Grapevine Road. Na rowerze jedzie dzieciak. Dzieciak nagle, niespodziewanie, po prostu skręca na rowerze i skręca tuż przede mną, a ja go uderzam, zabijam go, dzieciak jest pod moim samochodem. Właśnie zabiłem dzieciaka. Pytanie: czy za zamordowanie tego dzieciaka spędzę resztę życia w więzieniu? Czy prawdopodobnie będę tego żałować do końca życia? Tak. Ale czy pójdę za to do więzienia? Swoją drogą, czy w tej sytuacji zabiłem dzieciaka? Zabiłem dzieciaka. Pytanie: czy mogę pójść do więzienia za morderstwo? Dlaczego *nie* pójdę do więzienia za morderstwo? Idziesz do więzienia za zabójstwo?! Czy poszedłbym tutaj do więzienia? Gdyby dzieciak skręcił w ten sposób tuż przede mną? Częścią mojej obrony byłoby pytanie: czy to była moja wina, czy też mogłem coś zrobić? Hamulce w moim samochodzie były dobre i nie rozumiesz, prawdopodobnie nawet nie nacisnąłem hamulców. Dzieciak po prostu skręcił i było po wszystkim. Pytanie: czy była w tym jakaś złośliwość i przezorność? Czy złośliwość i przezorność się liczą? Tak. Czy to możliwe, założmy, że moje hamulce są złe i nie mogą zatrzymać samochodu. Nazwałbyś to, jak? Zaniedbanie. Mogło zaistnieć zaniedbanie i tym podobne rzeczy, ale w tym przypadku nie było złośliwości i przezorności.

Wróćmy teraz do potrącenia kobiety. Facet ściąga kobietę ze swoich pleców. Kobieta próbuje odciągnąć tego gościa od męża czy coś, a on *wola* ! Daje jej łokieć czy coś w tym rodzaju. Pytanie: czy facet próbuje skrzywdzić kobietę, żeby ją zdjąć? Tak. Więc dla niej to idzie w parze. Pytanie: uderza dziecko, co powoduje poronienie. Czy były jakieś zamiary przeciwko dziecku? Nie było żadnych zamiarów przeciwko dziecku. Innymi słowy, tak, tę kobietę, on próbował ją uderzyć, ale niekoniecznie chciał uderzyć dziecko. Myślę więc, że istnieje różnica między tymi dwoma. Dlatego na dziecko nakładana jest kara. Czy to ma coś wspólnego z aborcją? Nie, tak nie jest. Musisz być naprawdę ostrożny przy

wyciąganiu takich wersetów i używaniu ich do celów, dla których nie zostały podane? Nie zostało to dane, aby przedstawić nam biblijne stanowisko w sprawie aborcji. Swoją drogą, czy to ma coś wspólnego z płodem? Tak. Ale nie jest to podane w tym celu i myślę, że trzeba uważać z wyciąganiem takich wersetów i używaniem ich do celów, do których nie zostały zaprojektowane ani przeznaczone. O to mi właśnie chodzi. Uważaj na wyciąganie wersetów z kontekstu Pisma Świętego i używanie ich w innym kontekście, dla którego nie zostały zaprojektowane.

Nazywa się to orzecznictwem. Jeśli dwóch mężczyzn kłóci się i jeśli facet uderza kobietę, nazywa się to „orzecznictwem”. Jeśli następnie. Jeśli tak się stanie, to się stanie, to będzie za to kara. Dla niektórych oznacza to, że płód jest człowiekiem. To jednak tak naprawdę nie rozwiązuje tego problemu. Nie o to chodzi. Czy płód jest ceniony? Tak. Ale to nie jest odpowiedź na całe pytanie. Swoją drogą, jestem bardzo, bardzo, bardzo zwolennikiem życia, ale mówię, że trzeba uważać na kontekst. Rozwijaj dobre argumenty i nie używaj takich wersetów, które nie powinny być używane w ten sposób.

C. Wprowadzenie do Księgi Kapłańskiej [10:55-12:24]

Przejdźmy teraz do Księgi Kapłańskiej. Księga Kapłańska, najzabawniejsza księga Starego Testamentu! Spróbuję uczynić to interesującym. Właściwie, szczerze mówiąc, kiedyś prowadziłem cały kurs na temat Księgi Kapłańskiej i naprawdę świetnie się bawiliśmy. Problem w tym, że Księga Kapłańska pochodzi tysiące lat od naszej kultury? Główny temat tej księgi brzmi: „Bądźcie święci, jak ja jestem święty, Pan, Bóg wasz”. Oto główny temat: „świętość”.

Nawiasem mówiąc, ta księga nazywa się Księgą Kapłańską. Jeśli odejmiemy skreślenie na końcu, o kim jest ta księga, Księga Kapłańska? Chodzi o Lewitów i kim byliby druga grupa ludzi? Lewici i kapłani. Co za różnica? Kim są Lewici? Oni są z pokolenia Lewiego. Są więc Lewitami, jeśli pochodzą z pokolenia Lewiego. Kim są księża? Skąd się wzięli księża? Tak, potomkowie Aarona. Aaron jest więc Lewitą, a potomkami Aarona są kapłani. Aaron został

wyznaczony na arcykapłana, jego dzieci, dzieci jego dzieci również zostaną kapłanami. Zatem potomkami Aarona są kapłani. Lewici noszą wyposażenie Przybytku. Co robią księża? Kapłani służą przy ołtarzu i w Miejsu Najświętszym i tym podobnych rzeczach. Kapłani zajmują się składaniem ofiar, natomiast Lewici dźwigają Przybytek.

D. Religia zewnętrzna i wewnętrzna [12:25-14:03]

Czy religia jest wyjątkowo osobista i prywatna i ma niewiele wymagań zewnętrznych? Czy w naszej kulturze sprywatyzowaliśmy *religię*? Czy mówienie na arenie publicznej o swojej religii jest prawie niestosowne? Czy uciszyli, jeśli chodzi o publiczną ekspresję, publiczne wyrażanie chrześcijaństwa? Czy na arenie publicznej prawie ucichło? Twoja religia powinna być czymś osobistym i prywatnym, czymś, co zachowujesz dla siebie.

To trochę zabawne w naszej kulturze, prawda? Pytanie: czy bardziej niewłaściwe jest publiczne mówienie o *religii* lub *oglądanie aktów seksualnych* w miejscach publicznych? Co jest bardziej akceptowane w naszej kulturze? Tak, czy wyczuleś ironię? To niesamowite! Coś, co powinno być bardzo prywatne, zostaje upublicznione i jest to w porządku. Coś, co powinno być publiczne, zostało uciszone. Czy chcę, żebyście pomyśleli o tym w kontekście wyciszenia ekspresji religijnej w naszej kulturze? Było to bardzo celowe i obserwowałem to przez czterdzieści lat. To bardzo szczególna sytuacja i obecnie prawie niemożliwe jest publiczne mówienie o religii. Czy religia ma rzeczy zewnętrzne? Czy religia ma swój zewnętrzny wyraz, czy jest jedynie osobista i prywatna?

E. Kult w studiach nad Starym Testamentem [14:04-23:57]

A oto kolejne: czym jest *kult* w Starym Testamencie? Kiedy używam słowa „kult”, często ludzie wracają myślami do tego gościa, Jimmy'ego Jonesa, pijącego Kool-Aid i wszystkich, którzy nie żyją – to jest kult. Kult to ludzie poddawani praniu mózgu i umieszczani w zamkniętym kontekście kultu. To właśnie *myślimy* o „kulcie”.

Kiedy studiujesz Stary Testament, nie możesz tak myśleć. W badaniach

Starego Testamentu kultem jest wszystko, co robisz zewnętrznie, aby symbolizować swoją religię. Na przykład, gdy modliliśmy się przed zajęciami, zadaj sobie pytanie: czy pochyliłem głowę i zamknąłem oczy, aby się modlić? Pochyliłem głowę – czy to część sekty? Tak, to część kultu, to coś, co robię na zewnątrz. Czy kiedy ktoś się modli, zdejmują kapelusze, aby się modlić, aby okazać szacunek? Czy ktoś tak robi – żegna się? Czy jest to zewnętrzny akt kultu, którego dokonujesz, aby symbolizować religię? To są rzeczy zewnętrzne. Niektórzy z was pochodzą z kościołów, które dużo robią z kultem w zakresie spraw zewnętrznych, takich jak liturgia. Czy niektórzy z Was pochodzą z kościołów, w których jest dużo liturgii? Czy niektórzy z Was pochodzą z kościołów, w których prawie nie ma liturgii? Wchodźcie więc w różne tradycje. Kult to wszystko, co robisz zewnętrznie, aby symbolizować swoją religię.

Swoją drogą, czy niektórzy ludzie będą symbolizować swoją religię na zewnątrz, nosząc T-shirt? Jestem na zajęciach z greckiego i na dziecięcej koszulce widnieje napis: „Jezus rządzi”. Czy jest to zewnętrzny wyraz jego religii? Można więc powiedzieć, że cokolwiek robicie na zewnątrz, liturgia typowo w kościołach jest kultem. Czy w Starym Testamencie jest dużo zewnętrznych przejawów religii? Tak. Musieli przemyśleć, w jaki sposób na różne sposoby zbliżają się do Boga. Zatem kult ma związek ze znaczeniem czynników zewnętrznych w zbliżaniu się do Boga.

Czy liczy się wygląd zewnętrzny, czy liczy się tylko serce? Czy wygląd zewnętrzny ma znaczenie, kiedy się do kogoś zbliżasz? Teraz użyłem rytuału, który nazywam „rytuałem tortur”, który prowadzę z moją żoną. Prawdopodobnie nie powinienem tego tak mówić, musisz zrozumieć moje pochodzenie, gdy dorastałem. Dorastałem, uprawiając lekkoatletykę, odkąd byłem dzieckiem w szkole średniej. Grałem w piłkę nożną, koszykówkę i tenisa – trzy pory roku, trzy różne sporty. Kiedy poszedłem na studia, grałem w dwóch różnych porach roku – w koszykówkę i tenisa. Już nie ćwiczę, to oczywiste. Ale kiedy byłem młodszy, ćwiczylem codziennie. Pot był częścią mojego życia. Czy pot mi przeszkadza?

Odpowiedź brzmi nie. Pociłem się przez pół życia. A teraz nagle okazuje się, że jestem żonaty. Więc koszę trawnik, potem odchwaszczam, wykonuję całą tę pracę na zewnątrz, przychodzę i zakładam koszulkę. Więc jestem mokry od potu. Następnie odprawiam ten rytuał, podchodzę do żony i mówię: „Kochanie... kochasz mnie? Jak bardzo mnie kochasz? Chcę się przytulić!” Przychodzę i zwykle sprawdzam, jak bardzo mnie kocha. Teraz pytanie brzmi: czy ona mnie kocha, czy nie? Kiedy jesteś taki spocony, nie kochaj mnie. Ale ja mówię: co się stanie? Dlaczego kiedy podchodzę do żony i jestem cały spocony – czy podejście ma znaczenie? Czy to wpływa na to, jak ona o mnie myśli? Kiedy jestem cała spocona, wkurza ją to i mówi: „Odsuń się ode mnie! Odejdź ode mnie!” „Moja żona już mnie nie kocha!” Nie, czas wziąć prysznic, kolego! Czas się pozbierać. Mówię więc: podejście ma znaczenie. Jak to wpływa na nasz sposób zbliżania się do Boga?

Któregoś dnia byłem w swoim biurze. Zwykle, gdy uczę się w biurze, odchyłam się na krześle, kładę stopy na biurku i czytam. Tak czytam. Odwracam się, kładę stopy na biurku i czytam. Nagle słyszę pukanie do drzwi. Odwracam się (to trzecie piętro, Frost, tam cała kadra pedagogiczna i nikt tam nie idzie, tylko wykładowcy, nikt nie może się tam dostać, to jest jak labirynt!) Jesteśmy tam i nagle Odwracam się i *trąbię!* Oto rektor Gordon College! Opieram się nogami na biurku i mówię: „Święta krowa! Jest prezydent!” A teraz pytanie, czy poczułem się trochę zawstydzony z tego powodu? To jest rektor uczelni. Czy chcę siedzieć z nogami opartymi na biurku, kiedy przychodzi do mnie rektor uczelni? Po prostu nigdy nie widziałem tam prezydenta przez 12 lat. Czy podoba mi się ten facet? Jest naprawdę przebojowym człowiekiem – więc przyszedł do mojego biura i nagle pomyślał: „Wow ! Nie jestem przyzwyczajony do obecności tutaj prezydenta. Odbyliśmy rozmowę. To naprawdę dobry facet. Ale ja mówię: pojawia się prezydent – OK, załóżmy teraz, że Elaine Phillips, którą znam od 35 lat, jest dobrą przyjaciółką. Elaine podchodzi, a ja kładę stopy na biurku. Czy to coś wielkiego? Nie. Ona mnie zna, to nie problem. Pytanie: Pojawienie się

prezydenta, wielka sprawa? Zatem pytanie: czy ma znaczenie postawa danej osoby i sposób, w jaki do niej podchodzisz? Czy podchodzisz do swoich przyjaciół w taki sam sposób, w jaki podchodzisz do kogoś, kto jest twoim szefem lub kimś bardzo ważnym? Jak zwróciłbyś się do prezydenta Stanów Zjednoczonych? Czy pojawiłoby się poczucie „On jest prezydentem Stanów Zjednoczonych!” Jest takie poczucie szacunku.

Chcę więc powiedzieć, że kiedy zbliżasz się do Boga, czy są pewne rzeczy, które Bóg mówi, które są dla Niego odrażające i czy są pewne rzeczy, które Mu się podobają? Właściwie mam na myśli Psalm 15. Czy Bóg lubi plotkarzy? Nie, nie robi tego. Więc plotkujesz i przychodzisz do Boga? Bóg mówi: „Nie podoba mi się to”. Czy Bóg lubi ludzi sprawiedliwych, życzliwych, sprawiedliwych, sprawiedliwych i współczujących biednym? Tak. Tych ludzi, których Bóg lubi.

Zatem cała Księga Kapłańska opisuje, w jaki sposób można zbliżyć się do świętego Boga. Są pewne rzeczy, które są dla niego obrzydliwe, obraźliwe i obrzydliwe. To jakby przyjść do niego z przemokniętą koszulką i poprosić o przytulenie. To po prostu nie jest właściwe w tym momencie, bo idziesz złą drogą. Dlatego Księga Kapłańska opisuje to podejście.

A oto inny sposób spojrzenia na tę samą kwestię: co w życiu jest świeckie? W moim samochodzie brakuje paliwa. Zamierzam kupić benzynę w drodze do domu prawdopodobnie lub jutro rano. Pytanie: czy to, że idę kupić benzynę, jest świeckie czy święte? Cóż, to jest zubożające. Ale czy jest to świeckie czy święte? Kiedy idę na stację benzynową, jest to sprawa świecka. Prawdopodobnie w ten weekend wybiorę się do Sam's Club i kupię coś do jedzenia, bo mój syn wraca i je jak koń. Muszę więc kupić całe to jedzenie i inne rzeczy. Czy to, co robię w klubie Sama, jest świeckie czy święte? To znowu świecka działalność. Wychodzę na zakupy, kupuję całe to jedzenie i przynoszę do domu.

Co zatem byłoby święte? Czy chodzenie do kościoła byłoby bardziej święte? Czytanie Biblii i modlenie się, czy nie byłyby to bardziej święte rzeczy? Moje pytanie brzmi: czy to, kiedy moja żona idzie na zakupy, jest czymś

świeckim, czy świętym? Tak, faktycznie okazuje się, że wielu z Was odpowiedziało na to pytanie i jako facet po prostu musisz się do tego przyzwyczaić. To święty czas. Ale w każdym razie święte jest chodzenie do kościoła, czytanie Biblii, modlitwa i robienie tych rzeczy są uważane za święte.

To, co mówi nam Księga Kapłańska i to jest wielkie przesłanie Księgi Kapłańskiej, i to jest ważne przesłanie, Księga Kapłańska mówi nam, że całe życie człowieka, *wszystko*, co robimy, jest święte. *Wszystko, co robimy, jest święte*. Czy Żydzi, kiedy zasiadają do posiłku, muszą myśleć o Bogu w rodzaju jedzenia, które jedzą? Tak. Czy Izraelka, która rodzi dziecko, musi myśleć o Bogu, który urodził to dziecko, i o tym, przez ile dni będzie nieczysta? Prawdę mówiąc, nawet kiedy naród izraelski jest na pustyni i idzie sobie ulżyć, czy musi myśleć o Bogu? Czy mogą ulżyć sobie w dowolnym miejscu? Czy Bóg im powiedział, że mają załatwiać potrzeby poza obozem i że mają go zakopać? Tak. Zatem całe życie jest święte.

Jedno ze wspaniałych powiedzeń doktora Wilsona brzmi: ilu z was tutaj uważa swoje studia za święte? Czy możliwe jest studiowanie lub odbywanie studiów w sposób całkowicie świecki? Czy rachunek różniczkowy można uczynić świętym? Doktor Wilson mówi następująco: „Studia są najwyższą formą oddawania czci”. Innymi słowy, on mówi: idź na studia, czy możesz ofiarować swoje studia Bogu. Czy nawet twoje studia nad matematyką, biologią, chemią, fizyką, czymkolwiek, literaturą, można ofiarować Bogu? Zatem całe życie, a zwłaszcza nauka, jest najwyższą formą oddawania czci. Całe życie jest święte, takie jest przesłanie Księgi Kapłańskiej. Wszystko jest wyjątkowe. Wszystko jest święte. Nie ma w tym żadnego rozróżnienia na świeckie i święte. Księga Kapłańska mówi, że to, co świeckie i święte, stanowi jedno. Całe życie jest święte i należy je przeżywać w obecności Boga.

F. Temat świętości w Księdze Kapłańskiej [23:58-29:21]

A teraz, co oznacza świętość? To jest kluczowy werset Księgi Kapłańskiej. Być może ten werset jest ci niejasno zaznajomiony. „Bądźcie święci, ponieważ Ja,

Pan. „Zwróć uwagę, jak to się pisze. Wielkie L, duże O, duże R, duże D. Jaki kryje się za tym hebrajski termin? To jest Jehowa lub Jahwe . Widzisz, jak to wszystko jest pisane wielką literą? Jest to więc określenie Boga. „...ponieważ jestem Panem, waszym Bogiem, jestem Jehową, jestem Jehową, waszym Bogiem”. Bóg byłby tym, czym jest hebrajskie słowo? „Elohim”. Najcenniejsze imię Boga. Mówi: „...ponieważ Ja, Pan, twój Bóg, jestem święty”. Zatem wy macie być święci, bo Bóg jest święty. Mamy odzwierciedlać Jego świętość. 1 Piotra 1.15 w Nowym Testamencie powtarza to samo polecenie. Innymi słowy, nie jest to tylko koncepcja Starego Testamentu. To samo mówi 1 Piotr: „Bądźcie święci”, więc my, chrześcijanie, mamy być święci, „ponieważ Pan, Bóg nasz, jest święty”. Zatem Peter powtarza to samo.

A teraz, co to znaczy być świętym? Podstawowa idea świętości. Podoba mi się tutaj to sformułowanie: zupełnie inna. Świętość, czyli *qadosh*, oznacza to, że Bóg jest zupełnie inny, że Bóg jest zupełnie inny niż wszystko, czego kiedykolwiek doświadczyłeś. Bóg jest inny. Jest zupełnie inny, jest zupełnie inny niż wszystko, czego kiedykolwiek doświadczyłaś w swoim życiu. Swoją drogą, co nam to mówi? Czy kiedy rzeczywiście spotkamy Boga, wszyscy będziemy zszokowani? Czy spotykając Boga, wszyscy spotkamy Całkowicie Innego? Innymi słowy, nie ma na tym świecie niczego podobnego do Boga. On jest zupełnie inny. Wszystkie nasze wyobrażenia, wszystkie nasze zadziwienia – Bóg jest inny niż wszystko, co możemy sobie wyobrazić.

Idea świętości oznacza ideę odrębności. Jest inny. Jest oddzielony. Jest oddzielony od reszty stworzenia. Nie ma nic takiego jak on. Jest oddzielony, różny od stworzenia. Bóg jest całkowicie wyjątkowy. Jest *sui generis* – jedyny w swoim rodzaju. Jest tylko jeden taki jak on w całym wszechświecie. On jest wyjątkowy. Może to być inny sposób wyrażenia świętości, to powiedzieć: „on jest «wyjątkowy»”. Świętość to uczynienie czegoś wyjątkowego, czegoś odrębnego, odrębnego i niepowtarzalnego.

Izajasz mówi to w ten sposób. Nawiasem mówiąc, Księga Izajasza również

zawiera wiele na temat koncepcji świętości. Izajasz mówi tak: „Z kim mnie porównacie?” Po pierwsze, co to za pytanie? Czy oczekuje odpowiedzi na to pytanie? „Do kogo mnie porównasz?” Jaka jest odpowiedź? Czy prosi o poznawczą odpowiedź? Czy to pytanie retoryczne? Czy pytanie retoryczne oczekuje odpowiedzi? Nie. Więc co on tu robi? Pytanie retoryczne to stwierdzenie w przebraniu pytania. Co on tu chce powiedzieć? „Do kogo mnie porównasz?” Jakie oświadczenie tam składa? Nie ma nikogo takiego jak Bóg. Nie ma nikogo podobnego do Boga? Zatem stwierdzenie tutaj: „Do kogo mnie porównacie?” Nie ma niczego, do czego można Go porównać, nie ma nikogo, do kogo można porównać Boga. Lub „Kto jest mi równy?” [Bóg nie ma sobie równych] – mówi Święty”. Badacze Starego Testamentu nazywają to „nieporównywalnością Jahwe”. Jest zupełnie inny niż wszystko, co znamy. Nie możemy go do niczego porównać, jest zupełnie inny.

Musisz zachować pewne pomysły – myślałem, że pójdziesz w drugą stronę. Niektórzy z was powiedzą: „No cóż, możemy dowiedzieć się czegoś o Bogu, ponieważ zostaliśmy stworzeni na obraz Boga, a zatem wiemy coś o Bogu”. OK, musimy to odłożyć na bok i powiedzieć: „Tak, Bóg jest miłością”. Czy umiemy kochać? Tak, wiemy, jak kochać. Czy znamy współczucie? Tak dobrze. Czy znamy sprawiedliwość, prawość i tym podobne rzeczy? Mamy pomysły na te rzeczy, ale to, co mówimy, wykracza poza to. Innymi słowy, te kategorie nie opisują Boga, który jest ponad tymi wszystkimi rzeczami. Zatem świętość dotyczy wykraczania poza Boga. Nie oznacza to, że nie ma zupełnie żadnych powiązań. Innymi słowy, kiedy zaczynasz czytać takie stwierdzenie, mówi ono, że ponieważ zostaliśmy stworzeni na jego obraz, są rzeczy, w których jesteśmy podobni do Boga i myślę, że to właśnie ma na myśli Lewis. Ale jest jeszcze inny sens, w którym chociaż pod pewnymi względami jesteśmy podobni do Boga, to jednak pod innymi względami przewyższa On wszystko, czego kiedykolwiek doświadczyliśmy w życiu. Zatem świętość wskazuje na tę poza-istość? Zatem świętość skupia się na tej poza-, inności. Można by to powiedzieć inaczej. Jest to

więc piękny werset z Księgi Izajasza.

G. Świętość nie oznacza oddalenia [29:22-31:52]

Oto kolejna wypowiedź Izajasza na temat idei odrębności. Bóg jest oddzielony, On jest odrębny od wszystkiego. Ale czy odrębność oznacza oddalenie? Sprawdź ten werset z Izajasza 57,15. To piękny werset. Jest tam napisane: „Tak bowiem mówi Najwyższy i Wzniosły”. Dlatego Bóg sam siebie nazywa: „tak mówi Najwyższy i Wzniosły”. Jest wysoki, wzniosły i jest na zewnątrz. „Tak mówi Najwyższy i Wzniosły: Ten, który żyje wiecznie” – innymi słowy, wieczność w obu kierunkach: „Ten, który żyje wiecznie, czyje imię”? Jak? „Święty”. OK, i na tym się tutaj skupiamy: „Czyje imię jest Święte”. On jest zupełnie inny. On żyje wiecznie. On jest Najwyższy i Wzniosły. On żyje wiecznie. Jego imię to „Święty”. Mówi: „Mieszkam na wyżynie i świętym miejscu”. Miejsce święte to miejsce, w którym mieszka Bóg. Jego imię jest święte i mieszka w miejscu wysokim i świętym, miejscu oddzielnym, odrębnym, wyjątkowym, wyjątkowym. Mówi: „Mieszkam w tym świętym miejscu”. Więc masz obraz tego faceta wysokiego, uniesionego, świętego, a potem werset zmienia się z tym „ale” tutaj. To jest piękne. Mówi: OK, ten wysoki i święty Bóg, z kim on żyje? „Ale także z tym, który jest skruszony i pokorny duchem”. Co oznacza „skruszeni”? To znaczy „złamani”. Z kim mieszka Bóg? Wysoki i wzniosły Bóg, święty, oddzielony, który mieszka w tym wysokim i świętym miejscu, żyje ze złamanymi. Czy widzisz zmianę? Dostajesz tego świętego Boga, zamiast żyć z wszyscy wysocy i święci, mieszka z ludźmi złamanymi, pokornymi i pokornymi duchem.

A tak przy okazji, co mówi nam nasza kultura? Czy musisz się promować? Musisz być pewny siebie, musisz się promować, musisz wyrobić sobie markę, musisz siebie poznać. Z kim mieszka Bóg? Z pokornymi duchem, z pokornymi – pokornymi; z tymi zepsutymi. Pięknie to widzieć. Czy zatem świętość Boga oznacza, że jest On odległy? Bóg żyje ze złamanymi. I to — podoba mi się sposób, w jaki ten werset po prostu przenosi się z tego Wysokiego i Wzniosłego na tych, którzy są pokorni, z którymi żyje. To kolejny piękny werset z Księgi

Izajasza.

H. Odpowiedź na świętość: bojaźń Boża [31:53-37:54]

A co ze świętością? Czy świętość oznacza, że powinniśmy się Go bać? Kiedy przychodzi Boża świętość, czy pojawia się ten strach? Swoją drogą, co mówi Biblia? „Bojaźń Boża jest początkiem mądrości”. Ale ilu z nas nauczono, że bojaźń Boża tak naprawdę nie oznacza „lęku” Bożego, ale że należy czcić Boga, że Bóg jest niesamowity, a bojaźń Boża tak naprawdę nie oznacza „lęku”, to znaczy "cześć." Chcę wam tylko powiedzieć, że bojaźń Boża oznacza „bojaźń Bożą” – strach przed Bogiem. A tak przy okazji, czy pojęcie bojaźni Bożej oznacza także cześć i szacunek? Tak. Oznacza to także posłuszeństwo. Właściwie pracowałem nad tą koncepcją. Właśnie w listopadzie ubiegłego roku napisałem artykuł na temat bojaźni Bożej. Jest teraz online. To interesująca koncepcja. Częścią bojaźni Bożej jest pojęcie strachu. Ilu z was się boi – czy są pewne osoby, które powodują strach? Jedziesz drogą i nagle z tyłu zatrzymuje się mężczyzna. Ma światła na dachu swojego samochodu i nie masz pojęcia, jak szybko jechałeś . Pytanie: strach?

Doświadczyłem tego w ostatni weekend. Mój syn leciał z lotniska Logan do Denver, aby odwiedzić mojego drugiego syna i zamierzali polować na łosie. Mam więc broń 30-06 i jest w etui. Więc mój syn i ja poszliśmy na dno, zdjęliśmy go. Jego samolot był o dziewiątej dwadzieścia, więc byliśmy tam około ósmej trzydziści. Podchodzimy z synem, biorę walizkę z bronią, więc on wychodzi i ma broń dla mojego drugiego syna w Denver, który wytropił wszystkie łosie. Założymy futerał na broń, a oni sprawdzą bagaż. Więc to przejdzie. Podobno trzeba zadeklarować, że leci się z bronią, nawet jeśli się to odprawi. A ja, szczerze mówiąc, nie znałem przepisów i mój syn też ich nie znał. Zabrali więc skrzynkę z bronią i inne rzeczy, a potem wraz z żoną poszliśmy do domu.

Miał więc wsiąść do samolotu. Nagle około dziewiątej rano odbieramy telefon od mojego syna i pytamy: „Tato, jak otworzyć tę sprawę? Chcą, żebym otworzył tę sprawę. Zapytałem: „Co masz na myśli mówiąc,, otwórz tę skrzynkę ”?”

Powiedział, że odciągnęli go na bok tuż przed tym, jak miał odlecieć. Odciągnęli go na bok i zmusili do otwarcia walizki. Powiedziałem: „No cóż, dałem ci do niego klucz”. Powiedział: „Tak, ale klucz nie działa”. Więc powiedziałem mu, że jest taka wyjątkowa rzecz, w której trzeba bawić się kluczem. Więc kazałam mu bawić się kluczem, a on powiedział: „OK, mam to, mam to”. Więc się rozłącza. Około dziesięć minut później dzwoni ponownie i mówi: „OK, a teraz jak mam to *zamknąć* ?” A ja mówię: „OK, cóż, wracaj i musisz obrać właściwą drogę i musisz to trochę poczuć”. A ja powiedziałem: „Nie psuj sprzętu, bo to koniec”. Więc nagle on idzie i dzwoni ponownie.

Tymczasem moja żona wpada w panikę, bo zdaje sobie sprawę, że został odciągnięty na bok za latanie z bronią, nie deklarując tego. To jest przestępstwo. Jest to przestępstwo federalne. Moja żona wariuje i szlocha, szlocha i szlocha i mówi: „Nie mogę uwierzyć, że pozwoliłeś mu odejść bez tego. Nie powiedziałeś synowi!” Powiedziałem: „Nie wiedziałem, że masz to zgłosić!” W międzyczasie dzwoni mój drugi syn i zaczyna krzyczeć (nigdy w życiu na mnie nie krzyczał), mówi: „Tato, nie wierzę Ci...”. W każdym razie on na mnie naskakuje i mówi: „Ty lepiej zajmij się tam ogonem! Twój syn jest właśnie zabierany do więzienia i będzie potrzebował twojej pomocy! Lepiej już tam wracaj. Powiedziałem: „OK, OK, lepiej będzie, jak tam wrócę”.

W międzyczasie Zach dzwoni do mojej córki, która jest żoną czołowego prawnika, a mój zięć, który jest prawnikiem, mówi Zachowi, że znał przyjaciela, który również nosił broń, nie deklarując jej, i został osadzony w areszcie więzienia na dwa lata. Facet osadzony w więzieniu był prawnikiem. Więc teraz nagle wskazujemy do samochodu, jedziemy tam i Robert dzwoni. Ma dobrego znajomego prawnika w Bostonie, jest około 23:00 w nocy i on mówi: „To będzie cię kosztować tysiące dolarów, a on i tak może wylądować w więzieniu, bo nie jestem pewien, czy mi się to uda”. .” Dzwoni więc do swojego znajomego prawnika. Schodzimy tam. Pytanie: czy był we mnie strach? Idę tam i zdaję sobie sprawę, że to moja broń. Czy to możliwe, że „Gordon College Prof. siedzi w

więzieniu za przekazanie synowi nieautoryzowanej broni?” Myślę: „Modliłem się za tego dzieciaka przez siedem miesięcy, kiedy był w Afganistanie i codziennie do niego strzelano. Bóg sprowadza go z powrotem do Ameryki, a kiedy wróci do Ameryki, wsadzą go do więzienia!” Więc panikuję i spadam. Ale pytanie: czy był strach? Teraz pytanie: czy istniała obawa przed prawem? Z policji? Czy kiedykolwiek baliście się policji? Więc był prawdziwy strach. Więc teraz mówisz, że to nie oznacza, że u Boga... Policja może wsadzić mnie do więzienia. Czy Bóg ma moc uczynić coś jeszcze *poza* tym? Mówię tylko o bojaźni Bożej, musisz o tym pomyśleć. Wiem, że żyjemy w kulturze „bez strachu”, ale mówię, że musisz o tym pomyśleć.

Przy okazji, spotkałem gościa, który przeprowadzał wywiad z moim synem. Poszedłem tam i powiedziałem: „Przepraszam, czy ktoś może mi powiedzieć, czy Elliot Hildebrandt wsiadł do samolotu do Denver?” A facet miał zamiar wbić to w maszynę. W kącie został kopnięty inny facet. Mówi: „Tak, jest w samolocie”. Zapytałem więc: „Skąd go znasz?” Zapytałem: „Jak zapamiętałeś wszystkie osoby z listy samolotu czy coś takiego?” A ja tylko żartowałem z tym facetem, bo chciałem to załagodzić, bo to było naprawdę poważne. Facet odpowiada: „Nie, nie” – odpowiada – „znam tylko nazwiska tych gości, którzy próbują nosić przy sobie broń palną”. OK, więc po prostu się wycofałem. Czy udało mu się z tego wybrnąć? Najwyraźniej udało mu się wybrnąć z sytuacji i facet dał mu spokój. Nie zgłosił Elliotta, bo inaczej sprawa byłaby naprawdę poważna. Więc pytanie: jako rodzic wiem, że nigdy więcej tego nie zrobię.

I. Reakcje świętości: czystość od grzechu [37:55-39:01]

Istnieje więc strach i strach przed Bogiem. Izajasz stoi przed Bogiem, a Bóg jest w niebiosach, a aniołowie krążą wokół Boga i pytają: co? „Święty, Święty, Święty jest Pan Bóg Wszechmogący”. Izajasz patrzy na świętego Boga, widzi serafinów, istoty w rodzaju cherubinów, krążących wokół z sześcioma skrzydłami, trzepoczącymi i mówiącymi: „Święty, Święty, Święty” i co się dzieje? Co czuje Izajasz? „Jestem człowiekiem” czego? „Nieczyste wargi i mieszkajcie

pośród ludu o nieczystych wargach”. Czuje swój wstyd przed obecnością świętego Boga. Ale wtedy anioł bierze rozżarzony węgiel, przykładą go do ust, pali, oczyszcza go i mówi: „Izajaszu, jesteś moim mężem”. To jest rozdział Izajasza 6, to jest wołanie Izajasza, w którym anioł mówi – i Bóg w zasadzie przychodzi i mówi do Izajasza: „Będziesz mówił w imieniu tego świętego Boga, którego widziałeś. Będziesz prorokiem, Izajaszu, i będziesz głosił Słowo Boże”. Zatem duża część Księgi Izajasza jest o świętości, ponieważ Izajasz widział Boga w swojej świętości, a potem odczuwał to napięcie pomiędzy sobą a Bogiem poprzez swoją świętość.

J. Świętość przechodzi do wyboru szczególnego ludu [39:02-39:54]

Świętość Boga jest zatem święta, jest wyjątkowa, jest wyjątkowa. Porusza się, aby wybrać i uczynić lud świętym. Zatem Boża świętość prowadzi go do wybrania ludu i mówi tutaj w Księdze Wyjścia 19,6: „Będziecie dla mnie królestwem kapłanów”, całym narodem – królestwem kapłanów, „i narodem świętym”. Ze wszystkich narodów ziemi Izrael był wyjątkowy. Izrael był wyjątkowy, Izrael był oddzielony i wyjątkowy dla Boga. Naród święty, oddzielony od wszystkich innych narodów ziemi. To przez ten naród Bóg ześle swego Syna. Zatem świętość Boga zmierza do wybrania i uczynienia ludu świętym.

K. Uświęcanie rzeczy: Szabat [39:55-42:03]

Czy możemy *uczynić* coś świętego? To trochę dziwne, ale po prostu podążaj za mną. Czy możemy *uczynić* coś świętego? Odpowiedź brzmi tak. Pamiętajcie, że Dziesięć Przykazań mówi nam: „Pamiętajcie o dniu sabatu”, co mamy zrobić? „Aby zachować świętość”. W jaki sposób dzień szabat był święty? Czy dzień szabat jest dniem szczególnym? Czy powinniśmy szanować ten dzień sabatu, aby uczynić go wyjątkowym? Nie robimy tego. A co w szabat? Praca. Jesteś Żydem ze Starego Testamentu. W szabat nie pracuje się. Swoją drogą, kiedy jest szabat? Dla Żydów jest sobota? Kiedy zaczyna się szabat? Piątkowy wieczór, kiedy zachodzi słońce. W większości rodzin żydowskich o zachodzie

słońca rodzina żydowska zje razem kolację szabatową jako rodzina i wtedy będą ją świętować jako rodzina. Zwykle jedzą kolację szabatową w piątkowy wieczór, kiedy zachodzi słońce i rodzina je kolację. Nazywają to kolacją szabatową. Kiedy kończy się szabat? Rozpoczyna się w piątek wieczorem, gdy zachodzi słońce, i trwa do kiedy? Zachód słońca w sobotę wieczorem. Co naród żydowski robi w sobotni wieczór po zachodzie słońca? Imprezuja! Słońce zachodzi, szabat się skończył. W sobotni wieczór zachodzi słońce i wszyscy wychodzą na ulice. Jeśli kiedykolwiek będziecie w Jerozolimie, musicie udać się na Kikar Zion [Plac Syjonu], a zobaczycie dziesięć tysięcy, co najmniej dziesięć tysięcy Żydów tłoczących się wszędzie. Wszyscy dobrze się bawią i wszyscy tańczą na ulicach, imprezują i schodzą. A to jest na Kikar Zion, nazywają to „Placem Syjonu”. W każdym razie jest to Sabat. Więc w sobotę nie pracujesz w sobotni wieczór, kiedy zachodzi słońce, bum, potem zdejmujesz się pokrywę i dobrze się bawia.

L. Uświęcenie i świętość [42:04-43:35]

Teraz możesz coś uświęcić. Czy ktoś uczy się łaciny? W pierwszej części tego, czy widzisz słowo „sancti”? Jakie inne słowo „sancti” znasz? Sancti to łacińskie słowo oznaczające „święty”. Jakie znasz inne „sancti”? Sanktuarium. Jeśli powiedziałbym sanktuarium, czy sanktuarium jest świętym miejscem, do którego idziemy oddawać cześć? Swoją drogą powiem tylko tyle: co z rezerwatem ptaków? Czy słyszałeś kiedyś o rezerwacie ptaków? Czy ostoja ptaków jest miejscem wyjątkowym dla ptaków? Tak, więc pomyśl, aby azył był jakimś specjalnym miejscem dla ptaków, w tym przypadku.

[Student zadaje pytanie] Żydzi tak robią w sobotę, bo to siódmy dzień. Został on przeniesiony na niedzielę w zasadzie przez to, że pierwsi chrześcijanie faktycznie obchodzili szabat, ponieważ byli Żydami. Wszyscy apostołowie byli Żydami, Jezus był Żydem. Obchodzą szabat – kiedy Jezus zmartwychwstał, przeszli na świętowanie siódmego dnia, szczególnego dnia świętowania zmartwychwstania Chrystusa w niedzielę pierwszego dnia tygodnia. Prawdopodobnie istniały też pewne napięcia pomiędzy ludnością żydowską i

chrześcijańską, dlatego w dużej mierze ze względu na zmartwychwstanie przesunięto je na niedzielę. Niektórzy świętują zarówno sobotę, jak i niedzielę. Ale w dużej mierze zmartwychwstanie, ponieważ zmartwychwstanie było w niedzielę, Kościół przeniósł nasz specjalny dzień, aby uczcić zmartwychwstanie Jezusa. Dobre pytanie.

M. Olejek Święty [43:36-46:40]

Zatem uświęcenie czegoś oznacza „oddzielenie tego”. Wyróżnić to jako coś wyjątkowego, a to są szczególne rzeczy, które należy uczynić świętymi. „Jak uczynić coś świętym?” Jakie rzeczy mogą być święte? Jest święty olej. Kiedy Biblia mówi o „oleju”, jaki rodzaj oleju ma na myśli? Słyszałem kiedyś, jak kaznodzieja wstał i powiedział: „Aszer zanurzy nogę w ropy”, co oznacza, że plemię Aszera ma pod sobą ropę i musieli wiercić w poszukiwaniu ropy, ponieważ Biblia mówi, że tam na dole jest ropa. Jest tam napisane: „Aszer umoczy swą nogę w oliwie”. Czy to całkowicie fałszywe? Całkowicie, absolutnie, szaleństwo. Ilekroć Biblia wspomina o oleju, nie ma to na myśli oleju samochodowego o masie 10-20 lub 10-30. Mowa o oliwie z oliwek. Robią wszystko z oliwą z oliwek. Gotują na oliwie z oliwek. Biorą oliwki, tłoczą je, robi się oliwę z oliwek. Robią tam wszystko z oliwą z oliwek. Swoją drogą, jest naprawdę dobre z chlebem. Olej to święta substancja. Co oni robią z olejem? Olewają kogoś, czyli nakładają oliwę na czyjąś głowę. Jak to nazywamy? Namaszczenie.

Jakie jest hebrajskie określenie na wzięcie tej świętej substancji oliwy i określenie kogoś jako świętego? Jak nazywamy proces pobierania oliwy i nakładania jej na czyjąś głowę? Mówisz, że nazywamy to „namaszczeniem”, ale jaki jest na to hebrajski termin? Wszyscy to wiecie. Powiem to. Nazywa się Mesjasz. „Olewasz kogoś”. Ty ich mesjasz. Czy słyszysz to słowo? To słowo *mesjasz*. Termin „mesjasz” tak naprawdę pochodzi od – mesjasz jest tym naoliwionym. Na przykład, kto był naoliwiony w tej kulturze? Czy kapłani byliby namaszczeni olejem lub oliwą? Czy królowie? Czy ktoś pamięta Saula? Nie czytałeś jeszcze tej części, ale Saul i Dawid zostali namaszczeni olejem jako

królowie Izraela. W ten sposób królowie zostaną namaszczeni. Zatem Mesjasz jest tym naoliwionym.

W jaki sposób naoliwiony pojawia się w Nowym Testamencie? Nowy Testament jest w języku greckim. Czy wiesz, jakie jest greckie słowo oznaczające „naoliwiony”? „Chrystusa”. Czy ktoś to słyszy? Jezu, co? Jezus Chrystus. Myślałeś, że to jego nazwisko. Nie, „Jezus Chrystus” to nie jego nazwisko. Jezu, co? Jezus, Namaszczony. Jezus, Mesjasz, Naoliwiony. Dlatego używa się oliwy z oliwek. Kiedy chcesz uczynić coś świętym, namaszczasz to olejem. Zatem olej jest tą specjalną substancją.

N. Święte Kadzidło [46:41-46:57]

Kadzidło to kolejna rzecz, która jest naprawdę święta. Palili kadzidło w naprawdę świętym kontekście, a zapach wypełniał powietrze i pojawiała się specjalne, święte kadzidło. Są to więc dwie rzeczy, które w różnych kontekstach uznawano za święte.

O. Miejsca Święte [46:58-51:35]

Teraz są święte miejsca. Pamiętasz? Mojżesz podchodzi i widzi płonący krzak, więc Mojżesz mówi: „Och! Spójrz na to! Ten krzak wypala tam światło dzienne!” Podchodzi i mówi: „krzak się nie pali”. Podchodzi więc, rozgląda się i nagle, gdy robi krok do przodu, co się dzieje? Co krzak mówi? Misja wykonana! Krzew mówi: „Zdejmij buty. Jesteś na świętej ziemi.” Czy więc to miejsce było święte? Dlaczego to miejsce było święte? Palił się krzak. Dlaczego to miejsce było święte? Było to miejsce szczególne, ponieważ była tam obecność Boga. Mojżesz podchodzi i jaki jest problem z tym podejściem? Podchodzisz za blisko. Zdejmij buty. To święta ziemia. Czy niektóre religie do dziś wyrażają swoje poczucie świętości zdejmując buty? Więc to jest tam święta ziemia.

Miejsce Najświętsze. Co to zatem oznacza – „Święte Świętych”? gdybym powiedział wam „Pieśń nad pieśniami”, o czym mówię? Pieśń nad Pieśniami, ale nazywa się ją „Pieśń nad pieśniami”. Kiedy Żydzi mówią „Pieśń nad pieśniami” w liczbie mnogiej, mają na myśli to, że jest to najlepsza piosenka wszechczasów. To

sposób na robienie im samych superlatywów. Pieśń nad pieśniami oznacza absolutnie najlepszą piosenkę. Kiedy więc mówią o Najświętszym, co to oznacza? To jest najświętsze miejsce. To dlatego, że ta piosenka jest najlepszą piosenką wszechczasów, więc jest to najświętsze miejsce wszechczasów. Miejsce Najświętsze jest miejscem najświętszym. Jest to więc dla nich sposób na powiedzenie tego, co najlepsze, najświętsze lub najświętsze ze wszystkich. Tak jak użylibyśmy „-est ” na końcu słowa, aby było ono „najbardziej”.

„Pan jest w swojej świętej świątyni. Niech zamilknie przed nim cała ziemia”. Pan jest w swojej świętej świątyni. Dlaczego świątynia jest święta? Ponieważ jego obecność tam jest. Jego obecność czyni zatem to miejsce świętym. Pozwólcie, że opowiem, co właśnie powiedziała. To dokładnie prawda. W dniu pojednania raz w roku udawali się do Miejsca Najświętszego. Tak bardzo się bali, że coś się stanie Arcykapłanowi, że po prostu zawiązali wokół niego linę, a potem dzwonek. A jeśli wtedy upadł – cóż, problem w tym, że oni upadli, ponieważ nie byli czysti. Wchodzą inni księża i co się z nimi dzieje? Oni też spadają. Aby obejść ten problem, założyli na niego linę, aby w razie upadku mogli go wyciągnąć. To samo tyczy się Tabernakulum Najświętszych.

To, co tu mamy do tej pory, to Miejsce Najświętsze w Przybytku. Przybytek, do którego się poruszają, w tym namiocie, który oglądaliśmy. W końcu Miejsce Najświętsze zamieszka w świątyni, a wy będziecie go mieć za zasłoną świątyni.

Nawiasem mówiąc, wszyscy powiedzieliście „święta góra”. Czym jest święta góra? Jak nazywa się góra, którą Bóg nazywa „moją świętą górą”? Jaka to góra? Góra Syjon. Czy ktoś o tym kiedykolwiek słyszał? Góra Syjon jest w Jerozolimie Górą Świątynną. Bóg nazywa ją „moją świętą górą”. A tak przy okazji, pozwólcie mi zrobić jeszcze jedno, po prostu z mojej głowy. Pamiętacie Górę Synaj? Czytaliście Księgę Wyjścia 32. Pamiętacie trzęsienie się gór? Boża obecność była na górze. Czy pozwolono ludowi Bożemu wejść na tę górę, czy też kazano im się od niej trzymać? Cała góra stała się święta. Była tam Boża

obecność. Mojżesz może wejść na górę. Ludzie trzymają się z dala od gór. Zwierzęta również miały trzymać się z daleka od wierzchowca. Zatem obecność Boga w danym miejscu czyni je świętym. Czy ktoś z Was przeżył miejsca, które są dla Was szczególne, gdzie spotkaliście Boga? To wyjątkowe miejsca. Chcę nazwać te święte miejsca. To szczególne miejsca, w których spotkałeś Boga. Różne miejsca i różne rzeczy są święte.

P. Święta [Święta] [51:36-53:08]

Oto kilka innych rzeczy, które są święte. Jeśli powiesz to szybko trzy razy, co otrzymasz? "Święte dni." Święta stają się czym? Wakacje. To właśnie nazywamy wakacjami. „Y” zmienia się na „i” (nawiasem mówiąc, zmiana „y” na „i” nie jest wielką sprawą językową). To nasze święta, święte dni. Co to jest dzień święty? To jest Sabat. Sabat, jak powiedzieliśmy, świętuje się w piątkowy wieczór, który rozpoczyna szabat. Jedzą rodzinny obiad, a potem świętują szabat bez pracy. Następnie w sobotni wieczór kończy się szabat. Biblia mówi: „Pamiętaj o dniu szabat i święć go”. Zatem szabat jest bardzo ważnym punktem. Żydzi będą mieli serię świąt, a przy okazji, czy święta te zostaną wymienione w Księdze Kapłańskiej? Czy święta będą ważne dla kapłanów? Czy kapłani muszą odprawiać uroczystości? Tak, więc Księga Kapłańska szczegółowo omówi święta, ponieważ kapłani i Lewici pełnią tę funkcję podczas tych świąt. To będzie rozdział 23 Księgi Kapłańskiej. A zatem są to święte dni. Są wyjątkowe chwile. Czy dzisiaj są święte czasy? Czy niektórzy z Was mają szczególne momenty spotkania z Bogiem? Mówię więc o czasie, a potem patrzymy w przestrzeń. Zatem czas i przestrzeń są doświadczane w obecności Boga i ten czas i ta przestrzeń stają się święte .

P. Naruszenie świętości: Nadab i Abihu [53:09-54:49]

A co się dzieje, gdy naruszane są święte rzeczy? Czy pamiętasz tych dwóch facetów, Nadaba i Abihu ? Czyje to były dzieci? Tak, to są dwaj synowie Aarona. Czy w 10 rozdziale Księgi Kapłańskiej złożyli przed Panem niedozwolony ogień. Co się z nimi dzieje? Zostają skonsumowane i zniszczone. Więc ci dwaj goście,

dzieci Aarona, organizują nielegalne podpalenie. Zostali porażeni śmiercią w obecności Pana. Naruszają świętość Boga, a świętość Boga ich niszczy. Swoją drogą, myślisz, że to bardzo wpłynęło na Aarona? Kiedy Aaron tam wchodzi, czy myślicie, że Aaron podskoczył i powiedział: „Hej, jestem arcykapłanem, więc te dzieciaki nie wiedziały, co robią. Więc *jestem* tu teraz.” Myślisz, że Aaron wszedł w ten sposób? A może Aaron powiedziałby: „Woaaaah ”. Czy widzisz więc zmianę nastawienia, która by nastąpiła? To także były dzieci Aarona. Czy w naszej kulturze zawsze otrzymujemy drugą szansę? Konsekwencje tak naprawdę nigdy nas nie dotkną, ponieważ ktoś przyjdzie, aby nas uratować. Zatem konsekwencje spadają na te dzieci bez drugiej szansy. Myślę, że musisz o tym pomyśleć. Konsekwencje się zdarzają. Bóg nie zawsze działa z łaską i współczuciem podczas długiego cierpienia, co oznacza, że nie ma żadnych konsekwencji. Jest to dość mocne tutaj w przypadku Nadaba i Abihu w 10 rozdziale Księgi Kapłańskiej.

R. Naruszanie świętości Boga: Uzza [54:50-56:51]

Oto kolejny, również trudny. To było trudne dla Dawida, króla Dawida. Co tu robił David? Ten facet ma na imię Uzza . Arka Boża wyruszyła z Filistynami. Arka Boża wędrowała z Filistynami z miejsca na miejsce. Filistyni byli zabijani, więc mówili: „Musimy oddać tę Arkę Żydom”. W ten sposób Arka wraca na terytorium Żydów. Następnie Dawid czyni Jerozolimę swoją stolicą i chce sprowadzić Arkę Bożą do swojej stolicy politycznej. Zatem Jerozolima byłaby stolicą religijną, a także polityczną. I tak Dawid zdobywa Jerozolimę. Wcześniej był on własnością Jebusytów . Dawid był tym, który zdobył Jerozolimę i dlatego nazywa się ją Miastem Dawida. Dlatego Dawid próbuje teraz sprowadzić Arkę do Jerozolimy. Włożyli to na wózek. Wózek jedzie w górę. To trochę jak Nowa Anglia, wszędzie są skały. Dzieje się tak, gdy wóz uderza w skałę i arka wylatuje z tego wozu. Co robi Uzza ? Uzza wyciąga ręce, aby ustabilizować arkę. Dotyka arki. Jaki jest problem, gdy dotkniesz arki? *Bum* , on nie żyje. Wszyscy znacie to z Indiany Jonesa: otwieracie arkę i co się dzieje? Twarz każdego topnieje. Swoją

drogą, czy to przestraszyło Davida? Co powiedział Dawid? Dawid przenosi Arkę do Jerozolimy i nagle Uzza umiera i nazywa ją „Perez Uzza ” – „wybuch na Uzzie”. Dawid mówi: „Och, zatrzymaj tam arkę”. Zatem Dawid nie wniósł arki w tym czasie, ale zrobi to później.

Następnym razem, gdy go przyniosą, niosą go na ramionach kapłanów i niosą, składając ofiary co siedem stopni aż do Jerozolimy. Następnie Dawid tańczy przed Panem z całych sił, omówimy to później. Ale to sprowadzenie Arki Pańskiej do Jerozolimy, Uzzy , pogwałciło świętość Boga i umarł.

S. Naruszenie świętości: Król Uzzjasz [56:52-57:59]

Oto jeden, o którym prawdopodobnie nie wiesz. To jest król Uzjasz z 2 Kronik 26. Uzzjasz myślał, że to coś ważnego. Zatem Uzzjasz jest królem i pokaże wszystkim, że jest wielkim Królem. Mówi: „Hej, sam pójde ofiarować kadzidło. Nie potrzebuję księdza. Mogę iść i zrobić to sam. Kapłani mówią: „Uzjaszu , nie rób tego! Uzjasz ! Nie rób tego! Odsuń się, Uzzjaszu !” Uzzjasz mówi: „Ja jestem królem. Wchodzę tam.” Wchodzi tam i chce zapalić kadzidło, a co dzieje się z jego ręką? I nagle *ssshhhhhooooom* ! Facet choruje na trąd i jest pokryty trądem. Swoją drogą, kiedy masz trąd, jesteś czysty czy nieczysty? Nieczysty. Więc nagle kapłani po prostu go stamtąd wypędzili. Nawiasem mówiąc, Uzzjasz ma więc trąd do końca życia i do końca życia żyje jako trędowaty, ponieważ ponownie naruszył tę świętą przestrzeń. Oto trzy przykłady ludzi naruszających tę świętość. Możecie zobaczyć, z jaką reakcją się spotykacie.

T. Uświęcanie rzeczy świętych [58:00-59:37]

W jaki sposób rzeczy stają się uświęcone? Rzeczy są wyznaczone lub to, co nazywają uświęconymi. „Sancti” to łacińskie słowo oznaczające „święty”. „Sancti” to łacińskie słowo występujące w znaczeniu „sanktuarium”. Czy ktoś kiedykolwiek słyszał o badaniu uświęcenia? Na czym polega nauka o uświęceniu? Nauka bycia świętym. A tak przy okazji, czy jest ktoś w Ruchu Świętości? Za moich czasów mieli kiedyś Holy Rollers. Zasadniczo wyodrębniasz coś do specjalnego celu. Uświęcasz, oznaczasz to, często oliwą. Jak przebiega

transmisja? Transmisja odbywa się zwykle poprzez dotyk. Namaszczasz kogoś olejem. Czy ktoś kiedykolwiek słyszał wyrażenie „nakładanie rąk”? Kiedy wyznaczenie pastora lub starszego w swoim kościele lub misjonarza, czy ktoś z was robił to z misjonarzem? Podchodzą i kładą na ciebie ręce. To powinno być poprzez nałożenie rąk poprzez dotyk, wyznaczenie tę osobę na wyjątkową osobę, która będzie misjonarzem w szczególnym miejscu. Oznaczasz tę osobę jako wyjątkową – oddaną tej sprawie. Zwykle dzieje się to poprzez dotyk, a zazwyczaj przez olej. Świętość jest zazwyczaj dotykiem i oliwą, namaszczona. Namaszczaś osobę, dotykasz ołtarza i ołtarz staje się święty.

U. Jezus i świętość [59:38-62:59]

Oto naprawdę fajna historia z Jezusem, w Ewangelii Mateusza 9,20, która pojawia się także w niektórych innych Ewangeliach. Jezus idzie przez tłum. Wokół Jezusa cały czas są te tłumy. "Nakarm mnie! Nakarm mnie!" Tak czy inaczej, wszystkie te tłumy są wokół Jezusa. Pytanie: kiedy pojawia się taki tłum, czy ludzie popychają innych? Wiesz, dotykać ludzi? To znaczy, poszliśmy na mecz koszykówki do Celtics i chłopaki tam przybiegli. Wyszedł jeden facet. Pytanie: czy wszyscy próbowali go dotknąć? Wszyscy próbowali go dotknąć. Ta ręka go dotknęła. Miałem na dłoni pot Michaela Jordana. Nigdy bym tego nie umył. To jest najszczęśliwsza prawda. Zrobiłem. Mój syn mnie do tego zmusił, ale tak czy inaczej, on tam poszedł... więc zrobiliśmy to, Michael! Mam go! Michael Jordan – już nigdy więcej nie umyję tej ręki? Umyj tę rękę. Wszyscy naciskają na Jezusa. Jezus zatrzymuje się w tłumie i mówi: „Hej, kto mnie dotknął? Kto mnie dotknął?” Uczniowie mówią: „Przyjdź, Jezu! Masz tu wszystkich tych ludzi! „Kto się mnie dotknął?” Wiecie, Jezus pyta: „Kto się mnie dotknął?” „Setki ludzi popychają cię i dotykają”. Ale Jezus mówi: „Nie, ktoś mnie dotknął”. Teraz pytanie: widać uczniów, czasami po prostu nie rozumieli tego gościa. Więc się odwraca. Ktoś go dotknął, coś się stało? Coś się stało. Odwraca się, a za nim stoi kobieta.

Kobieta ma problem z krwią. Teraz przeczytałeś Księgę Kapłańską. Jest tam kobieta, która ma problem z krwią. Pytanie: Czy ona jest czysta czy nieczysta? Ona jest nieczysta. Co się dzieje, gdy ktoś chory na trąd, ktoś nieczysty, dotknie kogoś, kto jest czysty? Co dzieje się z osobą, która jest czysta? Masz trąd i dotykasz czystej osoby. Kiedy nieczysty dotknie czystego, co się stanie z czystym? Czyste staje się nieczyste. Co się dzieje z Jezusem? Kobieta dotyka Jezusa. Czy Jezus stał się nieczysty? Nie. To przynosi odwrotny skutek. Kobieta staje się czysta. Jest uzdrowiona! Czy to fajne? Czy to całkowicie narusza Księgę Kapłańską? Czy jest tam cała ta Księga Kapłańska, czy ona jest nieczysta? Ona jest nieczysta. Dotyka Jezusa. Nagle. Ona jest uzdrowiona. Piękny! Absolutnie piękna! Widzisz więc naprawdę fajną rzecz, która dzieje się z Księgą Kapłańską i Jezusem: „Kto mnie dotknął?” Cóż, tak, mogła zostać zabita. Czy to możliwe, że Jezus jest święty? Domyślam się, że wszyscy w tłumie popychają Jezusa, więc prawdopodobnie nie było to aż tak wysoko na liście priorytetów, a ona miała nadzieję, że Jezus ją uzdrowi i tak właśnie się stało. Kiedy jesteś taki, to chyba warto zaryzykować? To piękna historia z Jezusem i Księgą Kapłańską oraz tłem tej historii.

V. Podsumowanie Księgi Kapłańskiej: nieczysty/czysty/święty [63:00-66:44]

Właściwie, zanim to zrobimy, ten następny wykres, podoba mi się ten następny wykres. To jeden z moich ulubionych wykresów ze wszystkiego, co robimy w programie PowerPoint. Ten jest moim ulubionym. Na tym jednym wykresie znajduje się cała Księga Kapłańska. Nigdy nie zapomnę, że prowadziłem cały kurs na temat Księgi Kapłańskiej i ukradłem tę tabelę Gordonowi Wenhamowi i jego komentarzowi do Księgi Kapłańskiej. Kiedy zobaczyłem wykres, miałem wrażenie, że przed oczami stanęła mi cała Księga Kapłańska. Na tym jednym wykresie zawarta jest cała Księga Kapłańska. Przepraszam za przesadę, ale to wyjaśnia całą Księgę Kapłańską. To przesada, hiperbola.

Masz trzy różne stany. Masz stan bycia „świętym”. Masz stan bycia „czystym”. I masz stan bycia „nieczystym”. Czym była ta kobieta cierpiąca na

problemy z krwią? Była nieczysta. Masz „czysty”, a potem masz „święty”. Czy w większej części Księgi Kapłańskiej jest napisane, kto jest nieczysty? Jeśli kobieta urodzi dziecko, przez trzydzieści dni po urodzeniu dziecka będzie nieczysta i potrzebuje oczyszczenia. Facet robi pewne rzeczy i dotyka rzeczy, których nie powinien, bo jest nieczysty. Musi się umyć. Jeśli jesteś nieczysty, jak możesz oczyścić? Jeśli jesteś nieczysty, oczyszczasz się. Jakiej substancji używasz do oczyszczania? Woda. Aby więc nieczysty mógł przejść do czystego, myjesz się. Żydzi mają mnóstwo ceremonii, podczas których myją ręce. Swoją drogą, czy to dobra higiena? Więc umywają ręce. Inną substancją, która może oczyścić, ale się nie zmywa, jest krew. Czy więc byłbyś skłonny do poświęceń, prowadząc cię w tę stronę? Krew przelana za ofiarę. Zatem woda i krew oczyszczają, a wy stajecie się czysti.

Jak teraz przejść od czystości do świętości? Aby odejść od czystości, uświęcasz. Jakiej substancji zwykle używa się do uświęcenia? Oliwa z oliwek. Zwykle używacie oliwy, oliwy z oliwek, do uświęcenia, zwykle namaszczenia i dotknięcia. Stało się święte. Duża część Księgi Kapłańskiej dotyczy tego ruchu.

A co się wtedy stanie, gdy coś świętego pójdzie w drugą stronę? Kiedy coś jest święte, można zbezcześcić to, co jest święte. Możesz zbezcześcić lub profanować to, co święte, a to idzie w tym kierunku. Kiedy masz coś czystego, zanieczyszczasz to i stajesz się nieczyste. Więc idź w tym kierunku, przechodząc w drugą stronę. Czy znaczna część Księgi Kapłańskiej mówi ci o tych trzech stanach i ruchu pomiędzy tymi trzema stanami? Tak. To jest jak Księga Kapłańska na jednym wykresie (uczeń zadaje pytanie). Tak, dlatego musieliście bardzo uważnie słuchać tego, co mówiłem. Kiedy trafisz tutaj na świętość i zbezcześcisz ją, ona porusza się w tym kierunku. Właściwie nie przechodzi to bezpośrednio do czyszczenia, a właściwie schodzi z wykresu, kiedy profanujesz rzeczy. To samo dzieje się tutaj, kiedy zanieczyszczasz coś, co jest czyste, to w pewnym sensie przesuwają się w dół, prosto z wykresu. Więc musisz być ostrożny. Podczas zbliżania się pracują bardzo specyficznie, zbliżając się. Ale wracając w dół, masz

całkowitą rację. To tak, jakbyś był tutaj na śliskim zboczu. Niedobrze jest profanować rzeczy. Dobra obserwacja.

W. Prawa czystości [66:45-68:56]

A teraz, jeśli chodzi o przepisy dotyczące czystości, dlaczego świnia jest nieczysta? Dlaczego sum jest nieczysty? Kiedy dorastałem, jedliśmy sumy? Czy ktoś z Was je szynkę lub boczek? Dlaczego więc sum jest nieczysty? Dlaczego kobieta jest – teraz to trochę trudniejsze – dlaczego kobieta jest nieczysta po porodzie? Czy poród nie jest procesem naturalnym? Czy poród nie jest zatwierdzony przez Boga? Dlaczego kobietę po porodzie uważa się za nieczystą? Oto kolejny przypadek: małżeństwo po stosunku jest uważane za nieczyste. Czy Bóg tak zarządził od początku? Tak, mężczyzna i żona mają stać się jednym ciałem. Ale tutaj małżeństwo po stosunku jest nieczyste. Jak więc myślisz o tej nieczystości? Jak mamy to rozumieć? Czy widzisz różnice w tych kwestiach? Chcę więc zbadać różne racjonalne uzasadnienie tego i tych praw czystości. Swoją drogą, czy to naprawdę jest obce naszej kulturze? Zatem przenosimy się do innej kultury i cofamy się o trzy tysiące lat. Zatem w pewnym sensie trzeba odejść od amerykańskiego sposobu myślenia. Myśleli wtedy o wielu sprawach zupełnie inaczej.

Oto jeszcze jedno: Dlaczego kapłanowi ze zdeformowaną ręką nie wolno było służyć. Mam dobrego przyjaciela Floyda Votawa i jest on moim przyjacielem bibliotekarzem. Ma zdeformowaną rękę. Czy mógłby pełnić funkcję księdza? Nie mógł służyć jako kapłan. Jeśli powiesz: „No cóż, to jest dyskryminacja osób niepełnosprawnych!” Całkowicie minąłeś się z sednem Księgi Kapłańskiej. Jak więc znaleźć sens w tym wszystkim? To jest rozdział 21, wersety 5 i 17 oraz inne miejsca. Spróbuję teraz się tym zająć.

X. Rzekome wyjaśnienie praw czystości: całkowicie arbitralne [68:57-69:37]

Niektórzy mówią, że te prawa czystości są **całkowicie arbitralne** i że Bóg powiedział: „Zrób to, ponieważ tak powiedziałem”. Swoją drogą, czy rodzice kiedykolwiek kazali ci coś zrobić tylko dlatego, że „tak powiedziałem”? Czy Bóg

jest całkowicie arbitralny? Więc to zwykle nie działa zbyt dobrze. Bóg jest całkowicie arbitralny i nie pasuje do jego charakteru ani normalnego wzorca zachowania. Zwykle robi coś w konkretnym celu. Zatem ten wydaje mi się najsłabszym z argumentów. Szczerze mówiąc, wyrzuciłbym to. To po prostu nie pasuje do charakteru Boga. Nie prosi ludzi, aby robili coś całkowicie arbitralnie. Wydaje się, że zawsze wiąże się to z jego charakterem, przeznaczeniem, celami.

Y. Pogląd kulturowy/kultowy [69:36-70:49]

Oto wyjaśnienie: kultowe czy kulturowe? Bóg mówi: „Hej, chłopaki, chcę, żebyście byli inni niż Kananejczycy”. Kananejczycy, kiedy budują ołtarz, z czego budują swoje ołtarze? Cięty kamień. Kamienie pasują do siebie i budują swoje ołtarze z ciosanego kamienia. Bóg mówi: „Nie chcę, żebyś tak budował swój ołtarz. Chcę, żebyś zbudował swój ołtarz z nieobrobionych kamieni. A tak przy okazji, czy cofając się o trzy tysiące lat, będziemy w stanie odróżnić ołtarz żydowski od ołtarza kananejskiego? Możemy to natychmiast stwierdzić. Ołtarze kananejskie są wykonane z ciosanego kamienia w miejscu zwanym Arad. Na przykład widzicie ołtarz kananejski wykonany z kamienia ciosanego, a ołtarze żydowskie – przynajmniej niektóre – z kamienia nieobrobionego. Żydzi faktycznie robili coś z ciosanego kamienia [np. Beer-Szeba]. Nie powinni, ale to zrobili. Inaczej mówiąc, „kultura kananejska postępuje w ten sposób”. Bóg mówi. – Nie chcę, żebyś to zrobił w ten sposób. Chcę, żebyście zrobili to inaczej, aby istniała różnica między waszą kulturą a kulturą kananejską”. Wydaje się, że niektóre prawa można wyjaśnić różnicą kulturową. To więc wyjaśnia pewne rzeczy. Różnica kulturowa między kulturą kananejską a kulturą izraelską wydaje się wyjaśniać pewne rzeczy jako cechy etniczne.

Z. Widok higieniczny [70:50-73:34]

A teraz kolejny: higieniczny. W latach pięćdziesiątych XX wieku żył człowiek nazwiskiem McMillan, który napisał książkę zatytułowaną *Żadna z tych chorób*. Był lekarzem. Przejrzał Księgę Kapłańską i zapytał: „Czy to jest zdrowe?” Swoją drogą, czy Żydzi wiedzieli cokolwiek o zarazkach? Żydzi nie

mieli pojęcia o zarazkach – absolutnie żadnego pojęcia. Nawet ludzie we wczesnej Ameryce. Czy pamiętasz – czy ktoś kiedykolwiek był w Williamsburgu i ile osób zmarło z powodu podstawowych problemów zdrowotnych. Nie wiedzieli o zarazkach i ci ludzie zmarli z tego powodu. Czy zatem Żydzi zawsze myją ręce w sposób higieniczny? Czy to jest bardzo zdrowe? Nie jesz wieprzowiny. Czy w tamtych czasach wieprzowina chorowała na włośnicę? A tak przy okazji, kiedy idziecie jeść wieprzowinę, czy wieprzowina nie choruje już w Ameryce na włośnicę? To wszystko zostało wyhodowane. Więc nie musicie się tym martwić. Ale kiedy dorastałem, nie zostawiano wieprzowiny na długo. Czy zjadłbyś wieprzowinę bez jej gotowania? Dziś włośnica nie stanowi już problemu. Właściwie, czy ktoś kiedykolwiek widział tego gościa, który poślubił moją córkę, je surowego hamburgera. Czy ktoś kiedykolwiek widział, jak ktoś jadł hamburgera, nie gotując go? Jedzą szynkę – surowy hamburger? Tak, nie żartuję! Facet je surowego hamburgera. Nie wiem. Pomyślałem, że to naprawdę dziwne. Ugotuj hamburgera, proszę! Ale wtedy była włośnica związana z wieprzowiną.

Nawiasem mówiąc, kobieta jest nieczysta po porodzie. Czy kobieta powinna odpocząć po porodzie? W ten sposób to zrobili. Przez trzydzieści trzy dni kobieta jest nieczysta po porodzie i czy to jest dla niej – swoją drogą – zdrowe? Tak to jest.

Tyle zasad, pozwólcie, że zrobię jeszcze jedną. Pomyśl o tym w kontekście bakterii. Czy kiedy musiałeś wykonać swój numer, pozwolono ci udać się do toalety na terenie obozu żydowskiego? Nie. Biblia mówi, że kiedy jesteś w obozie Izraela, masz problem, musisz iść, w zasadzie musisz wyjść poza obóz i musisz zabrać ze sobą wosło, żeby co zrobić? Trzeba go zakopać poza obozem. Zakopanie poza obozem, czy to zdrowe? Bo gdybyś zrobił to w obozie, czy byłyby tam wszelkiego rodzaju muchy i choroby? A Bóg mówi: „Hej, nie, nie, nie, kiedy robisz swój numer, rób to poza obozem. Pochowaj go poza obozem. Czy to jest zdrowe? To znaczy, nadal to robimy. Do dziś nazywamy to szambami i tym podobnymi rzeczami. Zatem McMillan przegląda i twierdzi, że wiele z tych

zasad to po prostu zdrowe zasady. Czy to wyjaśnia ich wszystkich? Nie, tak nie jest.

AA. Widok Yukkiness / Całości [73:35-79:32]

Teraz zaproponuję inny. W rzeczywistości opiera się to na socjolożce Mary Douglas. W pewnym sensie przyjąłem to jako własne. Ale następny, który ci pokażę, wyjaśnia niektóre z naprawdę trudnych. Takie, o których nie wiem i nie mam pojęcia. To właśnie chcę nazwać „poglądem Yuckness”. Czy każda kultura ma to, co w danej kulturze jest okropne? Wróc do rytuału z moją żoną. Lubię hamburgery. Lubię je z ketchupem. Kocham ketchup. I tak położyłem ketchup po obu stronach burgera. Wgryzam się w to, a potem dostaję tutaj ten ketchup, a potem idę do żony i mówię: „Czy mnie kochasz? Chcę buziaka. Chcę pocałować moją wspaniałą pannę młodą. I spada mi ketchup i wiem, że spada ketchup, i chcę zobaczyć: „Czy mnie kochasz? Jak bardzo mnie kochasz? Pocałujesz mnie?” Oczywiście, że tego nie zrobi! "Odejdź ode mnie!" „Idź wytrzymaj usta!” Pytanie: Kiedy podchodzę do niej i mam ketchup w ustach, pytanie: czy to obrzydliwe?

Posłużę się innym przykładem. To był zły przykład. Posłużę się innym przykładem. Jestem w miejscu zwanym Grace College. Jest dziewczyna z innej części świata. W tej części świata to nie żarty, jedzą pająki. Więc jest w akademiku i tam jest pająk, więc go wystrzeliła. Pytanie – tak, OK? Zły. Czy wszyscy to widzą? Czy to... okropność, OK? A tak przy okazji, czy uważała to za okropne? Nie. Nawiasem mówiąc, owady są dobrym źródłem białka. Ona to wyskakuje – dla nas jest to trochę obrzydliwe. Myślę, że robiła to częściowo dla efektu. Ale ona to rzuciła. Mówię więc o obrzydliwości, różnych rzeczach w różnych kulturach.

Pozwól mi to zrobić: Dave Slusher jest moim przyjacielem. Dave miał guza mózgu i guz mózgu znajdował się tuż za jego okiem. Pojechał do kliniki w Cleveland, zajrzeli mu do głowy i usunęli guza. Był mniej więcej wielkości piłki golfowej. Kiedy były w jego głowie, przecięły nerw, który porusza powieką w górę i w dół, pod wpływem impulsu nerwowego. Przecięli mu nerw na jednej z

powiek. Więc dzieje się tak, że jego powieka opadła i została trwale opuszczona. Więc widzi jednym okiem, ale powieka ma opuszczoną po drugiej stronie. A co dzieje się z twoim okiem, gdy po pewnym czasie powieka opada? Czy Twoje oko zaniknie? I tak oślepl na jedno oko. Dlatego teraz wychodzi do ludzi. Kiedy ludzie podchodzą do Dave'a, okazuje się, że jest bardzo towarzyską osobą i wspaniałym rozmówcą, wspaniałym, dużym facetem. Podchodzi do ludzi. Czy będzie obserwował oczy ludzi, żeby zobaczyć, kiedy co robią? Tak. Podchodzi do nich, rozmawia z nimi i cały czas patrzy im w oczy. Czy będą się rozglądać, po prostu z nim rozmawiając? Czy nagle zobaczy, że ich oczy wpatrują się w tę opuszczoną powiekę? Tak. A tak przy okazji, jeśli on rozmawia z dziećmi, czy dzieci będą naprawdę dramatyczne? Czy twoi rodzice kiedykolwiek mówili ci, żebyś się nie gapiała? Podchodzisz do Dave'a, ma takie chore oko i nagle mówisz: „O cholera, spójrz na to!”

Teraz przychodzicie, aby wielbić Boga. Czy Bóg chce, żebyś patrzył w jego oczy, czy też chce, żebyś myślał o nim podczas uwielbienia? Podchodzisz do księdza, który ma zdeformowaną rękę. Przyprowadzasz swoje owce lub kozy, aby złożyć ofiarę, i masz tego kapłana ze zdeformowaną ręką. Co będziesz oglądać? Ten jednoręki ksiądz zabija twoje owce. Przepraszam, ale jak ten facet to robi? On ma jedną rękę, która spycha owce. Czy wszyscy będą się zastanawiać, jak temu facetowi uda się tego dokonać? Nie jestem taki dziwny, wy myślicie to samo. Jesteś po prostu zbyt grzeczny, żeby to powiedzieć. Ale ja chcę powiedzieć, czy widzisz, jak to mogłoby odwrócić uwagę od uwielbienia. Każdy by pomyślał : „Jak ten facet będzie mocował się z tą owcą tam na górze?” Dlatego też Bóg mówi: Pozwólcie , że użyję innego słowa: „Nie chcę tego, co jest nienormalne”. Innymi słowy: „Chcę, żeby wszystko było normalne, żeby kiedy przyjedziesz, nie było nic niestosownego. Kiedy przyjdiesz do mnie, wszystko powinno być w porządku, abyś mógł się na mnie skupić i nie rozpraszać się innymi sprawami. Na przykład, kiedy robisz swój numer, nie robisz tego na obozie. Teraz nagle ktoś idzie po obozie, chcąc się modlić, i nagle „Uggghhhh!” wkraczają w to. I

zaczynają próbować to wytrzeć, idą oddawać cześć, mają to na stopach i śmierdzą. Bóg mówi: „Wyprowadźcie to z obozu. Kiedy przyjdiesz do mnie, chcę, żebyś skupił się na mnie. Więc to jest normalne. A tak na marginesie, co jest normalne, czy będzie inaczej w różnych kulturach? Zatem to, co jest całością, jest dozwolone, ponieważ Bóg zna ich kulturę i mówi: „To, co jest całością. Kiedy przyjdiesz przede mną, chcę, żeby wszystko było normalnie. Nie chcę, żeby cokolwiek wywołało dysonans, kiedy przyjdziecie, aby mnie oddać cześć”. Więc ten okropny pogląd, myślę, że w każdej kulturze są te okropne rzeczy i Boże powiedzenie: „Nie rób tego, kiedy przychodzisz się modlić”. Podoba mi się więc ten, ponieważ wyjaśnia niektóre trudne i mówi o rzeczach, których po prostu nie znamy. Wydaje się, że istnieje zróżnicowanie kulturowe, w związku z czym w akcie uwielbienia można skupić się na Bogu, a nie na szczegółach znajdujących się w pobliżu.

AB. Zasady jedzenia koszerne [79:33-86:52]

A teraz, jak jemy koszerne? Powiem ci tylko, że na ostatnich zajęciach Nate, który tak naprawdę jest Żydem, i nie wiem, czy ktokolwiek tutaj jest Żydem. Kiedy idziesz do sklepu spożywczego, co robisz? Bierzesz puszkę i szukasz, jest w niej okrąg z literą K. To koszerne. Żartuję, ale nie do końca. Czy wiecie o literze K na puszcze? Tak. Więc jeśli na puszcze jest litera K, jest koszerne. Jak jeść prawdziwe koszerne zwierzęta lądowe? Istnieją dwie zasady dotyczące zwierząt lądowych. Co muszą zrobić? Rozłup kopyto i przeżuj. Czy zatem wołowina jest dobra? Wołowina jest dobra; owca, dobra; kozy są dobre. Świnie nie są dobre, dlaczego? Dzielą kopyto, ale nie przeżuwają. Więc wieprzowina nie jest koszerne. Swoją drogą, czy wieprzowina też miała wtedy problemy z włośnicą? Więc wieprzowina odpada. Idziesz do Żyda. Mówisz: „Hej, chodźmy kupić szynkę i ser”. OK, teraz między nami, czy widziałem Żydów jedzących wieprzowinę? Tak. Czy jako poganin powinienś oferować im wieprzowinę? Czy to obraza?

Dawno, dawno temu, pamiętajcie, mówiłem wam w sobotni wieczór, że wszyscy imprezują w Jerozolimie. Dawno, dawno temu byłem w pizzerii Richi's i

jadłem pizzę. Więc wychodzimy, idziemy na pizzę. Wszyscy ci ludzie popychają i krzyczą, żeby zamówić pizzę. I nagle ktoś krzyczy, to szczerą prawdą: „Pizza Pepperoni!!”. I nagle, ci wszyscy ludzie, którzy krzyczą, całe miejsce robi się martwe i ciche. Jaki jest problem? Widziałeś moje włosy, naprawdę je miałem w tamtych czasach. Czy jest jasne, że nie jestem Żydem? Wszyscy się rozglądają. Czy rozglądają się za poganinem? Byłem poganinem. Czy to jest moment, w którym się stamtąd wydostajesz? Więc nagle zaczynasz cofać i zdajesz sobie sprawę, co się stało. Nie zrobiłem tego! Nie jestem taki głupi. Ja tego nie zrobiłem, ale oni się rozglądają i jestem poganinem. Więc po prostu się wycofaliśmy, a potem wystartowaliśmy tak szybko, jak mogliśmy, bo to nie jest w porządku. Pizza Pepperoni... nie rób tego. Nie rób szynki, bo szynka nie jest koszerne.

To są zwierzęta lądowe. A co ze stworzeniami morskimi? Dwie zasady dotyczące stworzeń morskich. Stworzenia morskie muszą to zrobić – właściwie, zrób to w ten sposób. Co jest normalne dla ryby? Posiada łuski i płetwy. Czy to zwykła ryba? Posiada łuski i płetwy. Czy widzisz, jak ta normalność tu pasuje? Co to znaczy? Bas jest dobry; Pstrąg dobry, szczupak północny dobry i walleye dobre. Jakie inne ryby łowne jemy? Łosoś dobry. Halibut dobry. Opowiedz mi o sumach? Jaki jest problem z sumami? Łuski i płetwy. Czy złowiliście kiedyś suma? Co ma na sobie sum? Skóra, nie łuski. To tak, jakby węgorz miał skórę. Więc nie łowią sumów. Nie robią też homara. Właściwie, kiedy dorastałem, mój tata też łowił sumy. Lubię sumy, ale jeśli jesteś Żydem, to nie jest koszerne. To kolejna rzecz, którą ludzie sugerowali, ponieważ są to zwierzęta żerujące na dnie i tym podobne, w przypadku których istnieje większe ryzyko chorób. Patrząc wstecz i mówię, że tak może być, ale podoba mi się ta koncepcja normalności, że ryba z płetwami i łuskami jest normalna. Myślę, że wziąłbym to do podajnika dennego, bo wiesz, kolejną rybą, której nigdy nie jedliśmy, był karp. Karp ma przyssawki na dnie, ale ma płetwy i łuski. Wolałbym codziennie jeść suma niż karpia.

Tak, kontynuujmy to. Mamy latające stworzenia. Jakie latające stworzenia? Żadnych ptaków drapieżnych. Jakie są ptaki drapieżne? Ptaki drapieżne to ptaki żywiące się krwią. Czy masz wrażenie, że jedzenie krwi nie jest dobre? Żydom nie wolno jeść krwi. Ptaki drapieżne jedzą krew. Czy mógłbyś zjeść jastrzębia? Żadnego jastrzębia. Sępy, dobre czy złe? Zły. Sowy, dobre czy złe? Zły. Wszelkiego rodzaju ptaki drapieżne, takie jak sępy, jastrzębie, sowy i tym podobne. A co z bażantami? Bażanty, dobrze. Mam rodzinę indyków, która teraz codziennie przychodzi na moje podwórko. Czy indyki są dobre? Indyki są dobre. Jakie inne ptaki? O, przepiórki! Czy Żydzi jedli przepiórki? Czy to wiemy? Pamiętajcie o przepiórkach z pustyni.

Czwartym tutaj są owady. Właściwie pozwalają im jeść owady: skoczki, tak; ulotki, nie. Czy możesz mi powiedzieć o kimś, kto jadł koniki polne? Czy ktoś zna z Biblii kogoś, kto jadł koniki polne? Tak, Jan Chrzciciel. Kiedy byłem na Synaju, Ora , która była naszym przewodnikiem (byliśmy na Synaju przez trzy tygodnie), kazała nam chodzić wszędzie. Powiedziała: „Nie jedziesz, ty idziesz”. Kazała nam iść i w pewnym miejscu powiedziała: „Poproszę was, żebyście tu podeszli”. Musieliśmy przejść przez grań. I powiedziała: „Kiedy tam pójdziesz” – powiedziała – „uważaj na te czarne koniki polne”. Mają czarne koniki polne. Czy na pustyni jest wiele rzeczy trujących? Mają tylko jedną szansę na uderzenie, a wiele z nich jest trujących. Powiedziała, że te czarne koniki polne będą pluć, a plucie będzie jak użądlenie pszczoły. Powiedziała, że jeśli trafi cię w oko, wybije ci oko. Więc jesteśmy tam, idziemy tą ścieżką i wiecie co? Nagle tuż przed nami siedzi tak czarny konik polny? Więc widzę tego czarnego konika polnego. Powiedziałem: „Hej, przyjechałem aż z Ameryki. Muszę zobaczyć czarnego konika polnego. Zrobię sobie zdjęcie tego czegoś!” Więc próbuję tam zejść. Mam okulary. Mam aparat. Zabieram się więc za tego czarnego konika polnego. Tymczasem moja żona krzyczy: „Czarny konik polny! Uruchomić! Uruchomić! Czarny konik polny!” Próbuję uzyskać to zdjęcie. Problem polegał na tym, że gdy robisz to bez teleobiektywu, w czym tkwi problem? Czarny konik polny na moim

zdjęciu to tylko mały kawałek czerni i całkowicie zepsułem zdjęcie. Tak czy inaczej, to była katastrofa. Trzymaj się więc z daleka od tych czarnych koników polnych. A tak przy okazji, koniki polne, zawsze mówiłem, włóż koniki polne do ciasta i nazwij je skrzydełkami kurczaka, nikt nie zauważy różnicy. Czy owady mają wysoką zawartość białka? Tak. I tak w przypadku owadów: skoczki, tak; ulotki, nie. Skoczki byłyby konikami polnymi. Koniki polne, szarańcza i tym podobne. Natomiast ulotki byłyby czymś w rodzaju pszczoł i komarów.

AC. Trzy problemy w Księdze Kapłańskiej [86:53-90:29]

Teraz pojawiają się trzy problemy i po skończeniu tego slajdu zakończymy to. Miałem przyjaciela Kevina Carra, który studiował na świeckim uniwersytecie. Profesor na świeckim uniwersytecie powiedział: „Biblia jest pełna błędów naukowych”. Zatem Kevin, będąc mądrym kretyńcem, podnosi rękę i mówi: „Przeczytałem Biblię kilka razy i nigdy nie widziałem żadnych błędów naukowych!” Profesor mówi: „Och, naprawdę? Przeczytałeś całą Biblię, prawda? A co z Księgą Kapłańską 11,6?” I widzisz, jak Kevin się wzdryga: *Księga Kapłańska*. On jest chrześcijaninem. Czy zna bardzo dobrze Księgę Kapłańską? Zatem profesor mówi: „W Księdze Kapłańskiej 11.6 jest napisane, że królik przeżuwa. Królik nie przeżuwa.” Swoją drogą, czy to prawda? Ile żołądków potrzeba, żeby przeżuć? Czy potrzebujesz wielu żołądków, aby przeżuwać? Królik nie przeżuwa pokarmu. Czy to jest poprawne? To jest poprawne. Czy jednak Biblia zawsze mówi w kategoriach naukowych? Czy królik wygląda, jakby coś przeżuwał? To możliwe – czy jest to język pozorów? Innymi słowy, język wyglądu niekoniecznie jest naukowym opisem tego, że w rzeczywistości jest to pokarm wydobywający się z żołądka. Królik przeżuwa jedzenie w kółko. Czy jest też możliwe, że określenie „królik” jest błędnym tłumaczeniem i tak naprawdę mówi o borsuku skalnym? Innymi słowy, kiedy podróżujesz między krajami i różnisz się o trzy tysiące lat, czy jest możliwe, że pomyliłeś się w tłumaczeniu między zwierzętami? Więc może to być problem z tłumaczeniem. Być może jest to po prostu język pozorów.

Drugi to nietoperze. W rozdziale jedenastym, wersecie dziewiętnastym, nietoperze są uważane za ptaki. Nietoperze są zgrupowane z ptakami i nie zadziera się z nietoperzami. Opowiadałem ci o gościu o imieniu Probo, który był w więzieniu. Probo w więzieniu był niewierzącym. Wchodząc na zajęcia, Probo podnosi rękę i mówi: „Profesorze, znalazłem błąd w Biblii”. I mówi: „Jest tu napisane, że *nietoperze* to *ptaki* i wszyscy wiedzą, że nietoperze nie są ptakami”. Pytam: pomidor, co to jest? To owoc. Pytanie: co się stanie, jeśli żyjesz w innej kulturze i nazywają pomidora warzywem? Czy to coś wielkiego? Czy cały świat musi posługiwać się amerykańskim systemem klasyfikacji? Czy nietoperz lata jak ptak? Mówisz: „No cóż, nietoperz to ssak”. Czy musieli dokładnie przestrzegać naszego systemu klasyfikacji? Nie. Klasyfikują rzeczy inaczej niż my. Jest to więc tylko kwestia różnicy w klasyfikacji. Nie przegap całego tego punktu.

Trzecią rzeczą, która jest problemem w Księdze Kapłańskiej i z którą wiele osób ma problem, jest zakaz zachowań homoseksualnych. Księga Kapłańska 18.22 i 20.13 to dwa fragmenty, które mówią: „Mężczyzna nie powinien sypiać z innym mężczyzną”. Oto trzy problemy poruszone w Księdze Kapłańskiej.

Następnym razem porozmawiamy o systemie ofiarnym. Następnym razem dokończymy Księgę Kapłańską. Więc uważaj. Miłego spędzenia długiego weekendu w tym miejscu.

To jest dr Ted Hildebrandt z jego kursu historii i literatury Starego Testamentu, wykład nr 13 na temat Księgi Kapłańskiej: Świętość, prawa czystości i problemy.